

287 024

Винницькая обл

Казатинский р.

с Волчинцы

Подвысоцкий Генрих С

[С.1]

1) Володимире Антоновичу отзываючись на статтю «33-й голод» мушу Вас трохи розчарувати. Вам хотілосяб почути про саботажі хлібозаготівель та щей партійними працівниками. Небуло цього. Отак смиренно люди гинули із голоду і все. Начну описувати все мною бачене й пережите із 1931 року. На той час мені було 16 р., я батько і мама проживали в Новій Греблі Калинівського р. Вінницької об. Батько пожилий вже сивий а робити треба, паршивеньку кімнату наймаємо, роботи підходящої нема вірніше недовірять, голод тисне, але згодом трохи повезло нам, батька посилають на поле за сторожа і видавати соломі, солома папалась город'яна, от і почав батько потроху назбирувати гороху, с'як-так перезимували. Нагадав: в літку 1931 р. гинули коні, було повно по дорогах, говорили з голоду, а що по обочинах дороги лежали подуті сам бачив а щоб у людей ще визивало невдоволення або жал, нечув.

[С. 2]

Весна 1932 р. я з батьком пішли працювати на Новогребельський відділок – Степ – кл. 7 від села і радгоспу Нова Гребля. Непамятаю що батько робив а мене послали з волами в поле горати. Харчували дуже погано, а з хлібом був такий порядок, як що доробив до вечора то одержиш 600 гр а якщо дощ перебив то наполовину менше, тільки ж то бу не хліб а з веки [?] якесь чорне місиво. А вже коням в той час давали кукурудзяний хліб та ще й соняшникову макуху, сам бачив

бачити бачив а щоб намірився поцупити то убилиб щоб піймали так як одного хлопця що поповз ночую і вирвав одного лиш буряка висадка, охоранник застрелив без всяких балачок, от так. Літо 1932 р я працював у полі, скоробив [?], час було надвечір, я знапритомнів упав, гадали що мені клямка але через якийсь час я ожив, правда на другий день дали відпочити

[С. 3]

і я пішов додому т.е. в Нову Греблю, село. Був ден сонячний кругом зелено тільки сумно чогось. Проїшов я пару кл. с правої сторони був рів з насипом, так от по тому насипу зеленому конечно, лежали дядьки, я підходив близько роздивлявся їх, не в купі а промежутки между ними були 30-70-40 метр, я налічив 9 дядечків, як я вже казав це нікого не дивувало і не жахало, якесь таке було почуття як Тарас Г. Шевченко у своєму вірші писав: Село неначе погоріло, неначе люди подуріли.

А то ще бачив як у жнива 1932 р. дві опухші тьоті збирали колоски і їх забрали якесь начальство, потім чув судили їх по 10 років дали Це правда за колоски по 10 р. багатьом давали. На зиму 1932-1933 р. мій батько пішов в Калинівський радгосп працювати, напевно мав якісь документи, бо по поставили помічником магазинера і доручили очищати бурякове насіння.

[С. 4]

За що ще від Микояна похвалу мав. Взимку я пішов довідатися до батька може тоже якась работа знайдеться. Я ішов пішком через села Чернятин Малий і Чернятин Великий змерз, хотів зайти до якоїсь хати погрітися, оказується всеньке село до одної хати пусте, ні собакі ні кота а ні людини, я щей подума тоді невже пусте село,

Пішов я дальше почті рядом Чернятин Великий, тут було майже на половину пустих і непустих хатів. Зайшов я в крайню хату на виході вулиці, прошу дозволу погрітися. Дозволяють хазяї, опухші обоє но ще по хаті ходять. Я сів на лаву, мої хазяї щось

бентежаться під лавкою лежить сокира хазяїн її ного пхнув, то вийде у сіни – то знов вернется, я все зрозумів але незлякався бо почував себе душим за них.

[С. 5]

Я вийшов з хати і пішов своєю дорогою. Але хочу сказати що в той час по селах цих людоедів було повно це істина.

Дорогой Володимир Антонович. Может Ви неверите может Вы удивляетес этому моему написаному

Неудивляйтесь. ведь Вам все известно прошлое вернее Сталинизм,

Возмите такой пример: Я знаю Вы в курсе дела 28 ми академиков медиков которые лечили Сталина. Берия тогда сказал Сталину что эти професора хотят его угробить, он приказал Берии посадить их, чего Берия и хотел добится. И вот после смерти Сталин эти ученые умные люди прожили и видели что делалось в 1937-38 годах говорили между собой, что теперь будит снами: Вед когда Сталін жил то нас посадили а теперь он умер, нам нежит. Вот это удивительно даже очень

[С. 6]

Так верили у Сталина – ученые то что говорить про простой народ. Вот ближе факты, 1937-38 годи, меня с Киева взяли, работал на Станкозаводе, начал учиться у вечерней средней школе, но спасибо сталинские помочнички забыли и вот к примеру такой эпизодик розкажу. После суда с Лукьяновки¹ нас этапировали в Архангельские леса, последняя остановка ст. Няндомы мы там были трое суток, и насмотрелись

Мороз, [...] снегу много, приходит эшелон з/к² тов. вагоны набиты по 60 ч в вагоне до вагонов 65-70, вот и считайте 4200 душ все в Азии национальности разные, одетые в свои национальные стеганки они могут только защищать от солнца, выгружайся команда

¹ Лук'янівська в'язниця в Києві

² Ув'язнений, скорочення від російського «заклученные».

[С. 7]

Выгрузились сели и... неподнялись Ну начальству это не первый раз, знают что делать. Организовали подводы и недалеко были ями где торф добывали, по 5-6 поперек санок и туда и туда, а спешить нада, подгоняют потому что через 4-5 ч новый эшелон придет, и приходил. и тоже самое повторялось с людьми с юга. Спрашивается где это записано? Нигде. Кто за это отвечает? Никто. А там что делалось на месте куда нас пригнали, жуть одна. Немогу писать очень волнуясь. Ведь я там потираю счет сколько смертей своих лично видел с голоду, куриная слепота, дизентерия а на работу не выходил без последнего. Это с 1937-1947 пишу

[С. 8]

Разрешите вернуться назад до 1927-28-29-30 годов. Короче жили мы на хуторе было немного земли, хутор попадает под знос земля под колхоз, а нам чтобы не давать другой хаты в селе то вывезли на Урал, лето там прожили а всю осень почти шли назад.

Сам утомился и Вам надоело своей писаниной но я все это к тому Владимир Антонович скажу что можно неплохую книжонку написать, это дело конечно на охотника а есть что писать

Владимир Антонович Я Вас очень прошу откликнитесь на мое письмо, или через газету Сільські Вісті или на письмецо

Я хотел бы знать как Вы писатель на это все реагируете. Простите за ошибки вед как никак 74 год

